

**Departementspromemorian Behandling av personuppgifter i polisens
brottsbekämpande verksamhet (Ds 2007:43)**

Säkerhets- och integritetsskyddsmyndigheten har granskat förslagen i promemorian främst utifrån sin uppgift att ur ett rättssäkerhets- och integritetsskyddsperspektiv utöva tillsyn av viss brottsbekämpande verksamhet som på grund av sekretess är undandragen allmän insyn.

Ett grundläggande skäl till att Säkerhets- och integritetsskyddsmyndigheten har inrättats, hur nämndens tillsynsuppgift har utformats och att nämnden i sin instruktion är ålagd att till andra myndigheter överlämna resultatet av sin tillsyn för åtgärd är att Europadomstolen i juni 2006 i målet *Segerstedt-Wiberg m.fl. mot Sverige (Appl. no. 62332/00)* fann att i fråga om Säkerhetspolisens registrering så uppfyllde vare sig Justitieombudsmannen, Justitiekanslern, den dåvarande Registernämnden eller Datainspektionen, ens sammantagna, kravet på effektiva rättsmedel enligt artikel 13 i Europakonventionen. Europadomstolens dom omnämns inte i promemorian men bör enligt nämndens mening tas i uttryckligt beaktande i den vidare beredningen, inte minst eftersom brist på allmän insyn till följd av stark sekretess förkommer inte bara när det gäller Säkerhetspolisens personuppgiftsbehandling utan även i fråga om personuppgiftsbehandling inom kriminalunderrättelseverksamhet och annan brottsförebyggande verksamhet som bedrivs av enheter inom den öppna polisen. Den rätt till s.k. partsinsyn i utredningsmaterial som åtalade har utan hinder av gällande sekretess ger inte annat än en begränsad insyn i den personuppgiftsbehandling som sker i den förebyggande verksamheten. Det kan också noteras att en särskild utredare har i uppdrag att överväga begränsningar i åtalads rätt till partsinsyn (Dir. 2007:120).

Mot den angivna bakgrunden tillstyrker nämnden att dess tillsynsuppgift utvidgas från att endast angå Säkerhetspolisens personuppgiftsbehandling

till att omfatta behandling av personuppgifter i all polisens brottsbekämpande verksamhet. Tyngdpunkten i nämndens tillsyn bör dock som ovan berörts ligga på den personuppgiftsbehandling som är undandragen allmän insyn och där traditionella nationella rättsmedel inte är ägnade att vara effektiva. I den vidare beredningen bör det därför klargöras i vad mån nämnden skall vara skyldig att på begäran av en enskild kontrollera om han eller hon har varit föremål för personuppgiftsbehandling (jfr 3 § lagen [2007:980] om tillsyn över viss brottsbekämpande verksamhet).

Nämnden förutsätter att den för sin nya uppgift tillförs nya resurser och bedömer behovet motsvara fyra årsarbetskrafter. Kostnaden för detta (inklusive kostnader för tillkommande lokaler, utrustning, säkerhetsskydd, expenser m.m.) kan beräknas till 4 500 tkr per år.

Avslutningsvis vill nämnden beröra att promemorian ger uttryck för uppfattningen att Säkerhetspolisen inte bara har till uppgift att utreda vissa begångna tryck- och yttrandefrihetsbrott utan även har både rätt och skyldighet att förebygga och förhindra sådana brott och därför föreslås kunna behandla personuppgifter för samtliga dessa ändamål (s. 305). Nämnden vill erinra om att tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen innehåller ett förbud mot censur. Censurförbudets innebörd är att det allmänna inte får, på grund av en tryckt skrifts eller annan framställnings innehåll, genom någon hindrande åtgärd menligt påverka produktion, utgivning eller distribution. Inte heller får det allmänna utöva något s.k. hinderligt inseende över de personer som deltar i verksamheten. Detta hindrar dock självfallet inte att Säkerhetspolisen bygger upp sådan kunskap, inklusive relevant behandling av personuppgifter, som möjliggör för den att, när tryckta skrifter och andra framställningar väl har utgetts, bedriva effektiva utredningar om tryck- och yttrandefrihetsbrott under Justitiekanslerns ledning.

Detta yttrande har beslutats av nämnden. I beslutet har ledamöterna Anders Eriksson, ordförande, Göran Håkansson, Linnéa Darell, Gun Hellsvik, Berit Jóhannesson, Alf Karlsson och Rolf Åbjörnsson deltagit. Föredragande har varit kanslichefen Joel Brorsson.

Anders Eriksson

Joel Brorsson